

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЋА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2018. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 8:

РЕВИЗИЈА И СИСТЕМИ ИНТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

I - ТЕСТ ПИТАЊА

- 1. Приликом вредновања интерних контрола ревизор користи следеће поступке:**
 - a) Процјена контролног ризика,
 - b) Тестови контрола,
 - c) Одредјивање учинка процјене контролног ризика на доказне тестове.
 - d) Постизање разумијевања менаџмента,
 - e) Процјене инхерентног ризика,
 - f) Поновна процјена контролног ризика
 - g) Постизање разумијевања интерне контроле

- 2. Правилан опис система интерне контроле треба да садржи следеће елементе:**
 - a) Назнаку контролних поступака релевантних за процјену контролног ризика,
 - b) Поријекло сваког документа и евиденције у систему,
 - c) Све обраде које се врше,
 - d) Потпис референта који врши обраду,
 - e) Потпис члана управе клијента на сваки документ.
 - f) Природу сваког документа и евиденције у систему,

- 3. Према ISA 500 ревизор треба да добије довољно одговарајућих доказа како би мога изразити мишљење, а то су:**
 - a) Убједљивост,
 - b) Адекватност.
 - c) Довољност,

- 4. Шта су од наведеног представља уобичајене примјере рачуноводствених процјена:**
 - a) Обрачунате пореске обавезе,
 - b) Резервисање на име трошкова одржавања у гарантном року.
 - c) Резервисање за добитке по основу тужби и судских спорова,
 - d) Обрачунати приходи,
 - e) Губици по основу краткорочних уговора о изградњи,
 - f) Амортизација којом се набавна вриједност основних средстава алоцира на трошкове током њиховог корисног вијека трајања,

5. "Детекциони ризик" је

- a) ризик да ће ревизор открити грешку која постоји у тврдњи, а која може бити материјална,
- b) ризик да ревизор неће открити грешку која постоји у тврдњи, а која може бити материјална, било појединачно или када се узме заједно са другим грешкама
- c) ризик да ће ревизор или ревизорска фирма бити оштећени због односа са клијентом ревизије
- d) ризик који представља вјероватноћу да салда рачуна или класа трансакција садржи значајну грешку које систем интерне контроле организације није спријечио или открио

6. При коришћењу рада професионалца треба постојати разумијевање између ревизора, комитента и професионалца у погледу особине посла кога треба извршити. Разумијевање треба бити документовано и укључивати слиједеће, осим:

- a) објашњење повезаности професионалца с комитентом, ако постоји,
- b) циља и обима рада професионалца,
- c) свјесност професионалца о томе да ће ревизор његове спознаје користити као поткрепљујуће доказе у вези са објављивањем ФИ.
- d) изјаве да методе или претпоставке које ће се користити нису досљедне с онима које користи комитент.

7. Акције, политике и процедуре које одражавају свеукупан однос управе, директора и власника неког предузећа према контроли и њеном значају у предузећу називају се:

- a) контролно окружење,
- b) контролне активности,
- c) систем интерне контроле.

8. Компоненте ревизорског ризика су:

- a) ризик фирме
- b) инхерентни ризик,
- c) производни ризик
- d) контролни ризик
- e) економски ризик
- f) детекциони ризик.
- g) конкурентски ризик

9. Радна документација минимално треба да садржи:

- a) изведене закључке који су довели до мишљења
- b) ознаке и индексирање
- c) природу, временски распоред и садржај обављених поступака ревизије.
- d) резултате обављених поступака ревизије
- e) информације о планирању ревизије;

10. Ревизијске доказе представљају:

- a) изворна документација и рачуноводствене евиденције које чине подлогу за састављање рачуноводствених извјештаја као и поткрепљујуће информације из других извора, које је ревизор прибавио у вези са извођењем закључака на којима се заснива мишљење ревизора,
- b) информације и докази које је обезбиједила интерна контрола и ревизија.
- c) финансијски извјештаји сачињени од стране овлашћених лица субјекта код кога се врши ревизија,
- d) налази и записници финансијске полиције и других контролних органа,

11. Модификовано мишљење може бити:

- a) мишљење с резервом
- b) мишљење с наглашавањем чињеница
- c) негативно мишљење
- d) суздржаност од мишљења

12. При тестирању изјаве о постојању неког средства, ревизор обично креће:

- a) од финансијских извјештаја до потенцијално неевидентираних ставки
- b) од потенцијално неевидентираних ставки до финансијских извјештаја
- c) од подупирућих доказа до рачуноводствених евиденције
- d) од рачуноводствених евиденција до подупирућих доказа

13. Ревизор ће прибавити довољно адекватних ревизијских доказа о томе јесу ли у почетним стањима садржани погрешни прикази који значајно утјечу на финансијске извјештаје текућег периода тако што ће:

- a) утврдити јесу ли закључна стања претходног периода исправно пренесена у текући период или су, гдје је одговарајуће, направљена
- b) утврдити одражавају ли почетна стања примјену примјерених рачуноводствених политика
- c) ако је обављена ревизија финансијских извјештаја за претходну годину, прегледати радне папире ревизора претходника
- d) наредити поновни попис средстава и обвеза

14. Што је од наведеног тачно када је у питању одређивање величине узорка за тестове детаља:

- a) што је нижи ризик неоткривања, бит ће потребна већа величина узорка
- b) што је веће ослањање на интерне контроле, то треба већи узорак
- c) што је нижи прихватљиви погрешни приказ, то је потребна већа величина узорка
- d) што је нижи ризик неоткривања, бит ће потребна мања величина узорка
- e) за велике популације стварна величина популације има врло мали, или нема никакав утјецај на величину узорка

15. Што ће увидом у cutoff продаје ревизор највјеројатније открити:

- a) неевидентирани годишњи приход од продаје
- b) преклапање потраживања од купаца на крају године
- c) прекомјерне продајне попусте
- d) неовлаштен поврат робе ради одобрења

16. У случајевима ограничења обима ревизорова испитивања, ревизор ће изразити:

- a) позитивно мишљење или ће се суздржати од изражавања мишљења
- b) мишљење с резервом или ће се суздржати од изражавања мишљења
- c) негативно мишљење или ће се суздржати од изражавања мишљења
- d) негативно мишљење или мишљење с резервом

17. Успостављање система интерних контрола је задатак и одговорност:

- a) интерне ревизије
- b) интерне контроле
- c) менаџмента
- d) надзорног одбора

18. Сувремени приступ интерној контроли подразумијева:

- a) помоћ у планирању и обављању интерне ревизије,
- b) помоћ у планирању и обављању екстерне ревизије
- c) превентивно дјеловање и примјену начела самоконтроле
- d) све наведено

19. Утврђивање узрока који су довели до пословних проблема типа: Погрешке у испорукама због слабог управљања залихама, оштећене испоруке роба као посљедица лоше контроле квалитета и сл. дио су:

- a) оперативне интерне контроле
- b) финансијске интерне контроле
- c) управљачке интерне контроле
- d) ништа од наведеног

20. Моралне норме – Етичка правила интерне ревизије, примјењују се на:

- a) само на овлаштене интерне ревизоре
- b) само на сертификоване интерне ревизоре
- c) само на интерне ревизоре који су чланови ИИА
- d) све овлаштене и неовлаштене интерне ревизоре без обзира да ли су чланови ИИА

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1.

Господин Перић је један од четири партнера у малом рачуноводственом друштву које је регистровано за вршење ревизије. Њихов клијент, „А“ (друштво са ограниченом одговорношћу) му је понудио мјесто у одбору директора придруженог друштва „Б“ (такође друштво са ограниченом одговорношћу). Предложили су му да напусти своје друштво, да се укључи у одбор „Б“ и настави ревизију холдинг предузећа „А“ у свом аранжману. Они су нетачно информисали Перића да би, ако напусти своје друштво, партнерство било аутоматски разријешено и постало непожељно да врши ревизију „А“, тако да би он могао вршити ревизију без да је понуде његовим дотадашњим колегама.

На несрећу, Перић је прихватио именоване у одбор директора и ревизију холдинга „А“, без да је претходно детаљно проучио одредбе стандарда ревизије и етичке норме понашања. Бивши ревизори нису били поновно изабрани на генералној годишњој скупштини „А“ и госп. Перић је одабран на њихово мјесто.

Ваш задатак је да:

- a) Наведите шта је најбоље урадити када ревизију врши лице која није погодно за тај задатак. (6 поена)
- b) Објасните последице када ревизор врши ревизију, а није погодан за то. (5 поена)
- c) Објасните које би кораке ревизор требао предузети када постане непогодан за ту улогу. (5 поена)
- d) Објасните разлоге због којих госп. Перић није погодан као ревизор „А“. (9 поена)
- e) Прокоментаришите изјаву директора да ће дотадашњи ревизори постати неподобни када Перић напусти посао, јер ће тада партнерство по аутоматизму бити прекинуто. (5 поена)

Укупно (30 поена)

Рјешење:

(a) Тамо гдје је ревизија урађена од стране неприхватљиве особе, компанија може тражити **другу ревизију** или **преглед прве ревизије** (да би одлучила да ли је потребна друга ревизија) која би била урађена од стране квалификоване особе. Компанија која је забринута, треба да се жали са таквим захтјевом и требала би бити у могућности да покрије трошкове настале од стране неприхватљивог ревизора.

(b) Када рачуновођа ради у својству ревизора, док је неприхватљиво да то ради, он је крив за прекршај за ИФАС. Показивање чињенице да неприхватљивост није била позната представља одбрану.

(c) Ревизор који постаје неприхватљив за рад у канцеларији, **треба да напусти канцеларију одмах** и остави писану поруку компанији.

Изјава се обично захтијева у било каквим околностима за које (бивши) ревизор сматра да треба да буду упућене на пажњу чланова или повјерилаца, или изјава да такве околности не постоје.

(d) Основна забринутост овдје је да ли је Господин Перић **ослобођен свих интереса** који би могли да буду у конфликту са добрим вођењем ревизије. Такав интерес би укључивао директорски положај у подружници. Господин Перић такође може бити врло лако под утицајем директора акционарске компаније, што такође није у сагласности са етиком. Такође је могуће да правила о независности ИФАС који регулише положај господина Перића, не би требали да проналазе везу између господина Перића и друштва „А“, него не би дозволила прихватање именовања од стране господина Перића.

(e) Докле год господин Перић остаје директор и партнер „Б“ и у рачуноводственој пракси у исто вријеме, и он и они су неприхватљиви за рад као ревизори и за „А“ или „Б“. Партнерство неће разријешити оставка господина Перића и партнерство (умјесто рада као индивидуалац) може бити именовани ревизор, нема разлога зашто партнерство не би могло извршити ревизију рачуна „А“ компаније.

Задатак број 2.

Ревизор проводи ревизију финансијских извјештаја за 2017. годину. Уговорено је да се ревизорски извјештај преда до 30.04.2018. године. Ревизор разматра и догађаје настале након датума финансијских извјештаја до рока за предају ревизорског извјештаја

- a) Које су основне врсте догађаја које ревизор треба размотрити?
- b) Које поступке би ревизор користио за прикупљање доказа о догађајима након датума биланса?

РЈЕШЕЊЕ:

a) Догађаји након датума извјештаја о финансијском положају су они повољни и неповољни догађаји који су настали између датума извјештаја о финансијском положају и датума на који је одобрено издавање финансијских извјештаја. Могу се идентификовати двије врсте догађаја:

- 1) догађаји који су доказ увјета који су постојали на датум извјештаја о финансијском положају (догађаји након датума извјештаја о финансијском положају који захтијевају усклађивање);
- 2) догађаји који указују на услове који су настали након датума извјештаја о финансијском положају (догађаји након датума извјештаја о финансијском положају који не захтијевају усклађивање).

b) Ревизор ће провести:

- 1) испитивање управе и, гдје је одговарајуће, оних који су задужени за управљање о томе јесу ли настали неки накнадни догађаји који би могли утицати на финансијске извјештаје;
- 2) читање записника, ако их има, са сједница власника субјекта, управе и оних који су задужени за управљање, које су одржане после датума финансијских извјештаја и упознавање с питањима расправљаним на таквим састанцима за које записници још нису на располагању
- 3) читање најновијих периодичних финансијских извјештаја субјекта, ако их има.
- 4) Испитивање пословних књига у наредном периоду у циљу тражења неуобичајених књиговодствених преправљања, крупнијих трансакција, итд.